

ผลงานการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด

งานยาเสพติด กลุ่มการพยาบาล รพ.สอยดาว ประจำปีงบประมาณ 2563 (1 ต.ค.62– 30 ก.ย.63)

พันธกิจ

ให้บริการบำบัดรักษาผู้เสพ/ผู้ติดสารเสพติดอย่างมีมาตรฐาน ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ และสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขโดยไม่กลับไปเสพซ้ำ

ขอบเขต

ให้การบำบัดรักษาผู้เสพ/ผู้ติดยาบ้า, สารระเหย, กัญชา, บุหรี่, สุรา แบบผู้ป่วยนอกใน ตั้งแต่ เวลา 8.30 น. - 16.30 น.

เป้าหมาย

ผู้เสพ ผู้ติดยาและสารเสพติดที่หยุดเสพต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 3 เดือน หลังการจำหน่ายจากการบำบัดรักษาครบตามกำหนด

เกณฑ์ชี้วัด

1. อัตราการคงอยู่ในระบบการบำบัดรักษาจนครบโปรแกรมเพิ่มขึ้น (เกณฑ์ร้อยละ ๘๐)
2. อัตราการไม่กลับไปเสพยาซ้ำต่อเนื่อง ๓ เดือน หลังจำหน่ายจากการบำบัดรักษาเพิ่มมากขึ้น (Remission Rate) (เกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐)
3. อัตราการคงอยู่ในระบบติดตามเมื่อครบ ๑ ปี (Retention Rate) (เกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐)

ผู้รับผิดชอบ ผู้รับผิดชอบหลัก นางสาวธิดารัตน์ เพิ่มยินดี

ผู้รับผิดชอบรอง นางกมลวรรณ ตาตะคุ และ นายธีระพร สุขสิงห์

ผลการดำเนินงานปี 2562

1. ด้านบริหาร

- 1.1 มีพยาบาลวิชาชีพชำนาญการรับผิดชอบงานหลัก 1 คน / ผู้รับผิดชอบรอง 2 คน
- 1.2 มีคณะทำงานด้านการบำบัดรักษา ฟันฟูและติดตามผู้รับการบำบัดยาเสพติด
- 1.3 มีคณะกรรมการการดำเนินงานโรงพยาบาลปลอดภัย
  - มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานด้านการบำบัดรักษา ฟันฟูและติดตามผู้รับการบำบัดยาเสพติด
  - มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานโรงพยาบาลปลอดภัย
  - มีนโยบายโรงพยาบาลปลอดภัย 100 %
  - มีการตีตประกาศให้เจ้าหน้าที่ ผู้ป่วยและญาติได้ทราบนโยบาย แนวปฏิบัติร่วมกัน

2. ด้านบริการ

- ให้บริการบำบัดรักษาผู้เสพ/ผู้ติดยาบ้า สารระเหย กัญชา บุหรี่ สุรา
- ให้คำปรึกษาครอบครัว
- เป็นศูนย์คัดกรองผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดของอำเภอสอยดาว

**ผลงานการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด ระบบสมัครใจ/ระบบบังคับบำบัด
ในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ 2563
(ข้อมูลตั้งแต่ 1 ต.ค.62 - 30 ก.ย.63)**

1.ยาเสพติด มีผู้เข้ารับการบำบัดจำนวน 150 คน

ลักษณะบุคคล

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	133	88.66
หญิง	17	11.34
รวม	150	100

แยกตามระบบบำบัด

ระบบบำบัด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมัครใจ	6	4.00
บังคับ	144	96.00
รวม	150	100

แยกตามช่วงอายุ

อายุ(ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
< 7 ปี	-	-
7-11 ปี	-	-
12-17 ปี	7	4.66
18-24 ปี	42	28.00
25-29 ปี	31	20.66
30-34 ปี	17	11.34
35-39 ปี	24	16.00
> 39 ปี	29	19.34
รวม	150	100

แยกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับจ้าง	19	12.67
ผู้ใช้แรงงาน	63	42.00
การเกษตร	47	31.33
ค้าขาย	8	5.33
ว่างงาน	10	6.67
นักเรียน/นักศึกษา	2	1.33
พนักงานบริษัทเอกชน	1	0.67
รวม	150	100

แยกตามชนิดของสารเสพติด

ประเภทสารเสพติด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยาบ้า	116	77.34
กัญชา	4	2.66
ยาไอซ์	30	20.00
รวม	150	100

การจำแนกผู้ป่วย

ประเภทผู้ป่วย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้เสพ	75	50.00
ผู้ติด	75	50.00
รวม	150	100

สรุป

ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาล มีจำนวนทั้งสิ้น 150 ราย เพศชาย 133 ราย เพศหญิง 17 ราย จำแนกลักษณะตามรูปแบบบำบัดรักษา ดังนี้ ระบบสมัครใจบำบัด 6 ราย ระบบบังคับบำบัด 144 ราย โดยแยกประเภทผู้ป่วยด้วยแบบคัดกรอง V2 พบว่า ผู้เสพ ร้อยละ 50 และผู้ติด ร้อยละ 50 ซึ่งมีอายุระหว่าง 18-24 ปี มากที่สุด ร้อยละ 28.00 รองลงมาอยู่ระหว่าง 25-29 ปี ร้อยละ 20.66 ผู้รับบำบัดรักษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงานร้อยละ 42.00 รองลงมาคืออาชีพการเกษตร ร้อยละ 31.33 ยาเสพติดที่ใช้มากที่สุด คือ ยาบ้า ร้อยละ 77.34 และรองลงมาคือ ยาไอซ์ ร้อยละ 20.00

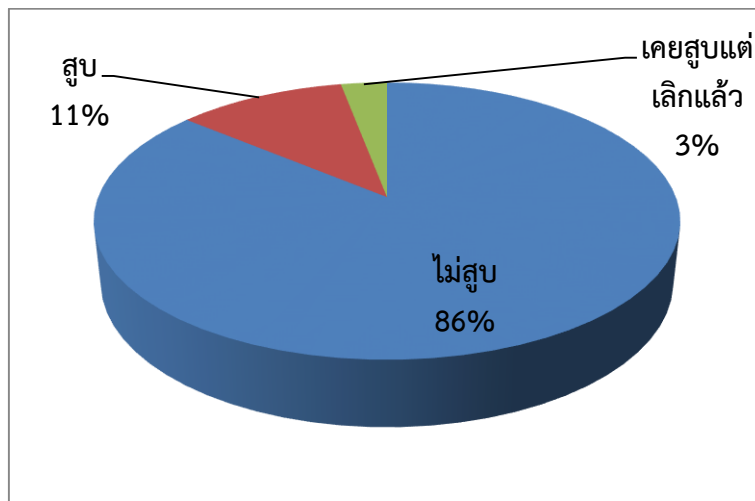
ดัชนีความสำเร็จการบำบัดรักษา

- ร้อยละของผู้ป่วยยาเสพติดที่หยุดเสพต่อเนื่อง 3 เดือน หลังจำหน่ายจากการบำบัดรักษาครบตามกำหนด (3 Month Remission Rate) ร้อยละ 100
- อัตราคงอยู่บำบัดในการรักษา(Retention rate) ร้อยละ 69.33

รายงานการคัดกรองการสูบบุหรี่ของผู้มารับบริการใน รพ.สอยดาว
รายใหม่และผู้ป่วยโรคเรื้อรังรายใหม่ (1 ต.ค.62 – 30 ก.ย.63) ประชากรทั้งสิ้น 29,216 คน

การคัดกรอง บุหรี่ยังชายและหญิง	เดือน												รวม
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
ไม่สูบ	2,025	1,888	1,408	5,800	3,682	2,895	1,057	1,169	1,289	1,315	1,458	1,227	25,213
สูบ	218	208	182	532	340	328	144	158	194	204	239	201	2,948
เคยสูบแต่เลิกแล้ว > 1ปี	38	27	19	195	110	101	32	42	34	48	45	29	720
เคยสูบแต่เลิกแล้ว < 1 ปี	9	5	3	39	12	12	13	5	8	12	10	3	131
สูบเป็นบางครั้ง	13	10	13	42	22	22	10	10	11	17	20	14	204

จากตารางจะเห็นได้ว่า มีการคัดกรองการสูบบุหรี่ของผู้มารับบริการใน รพ.สอยดาว รายใหม่และผู้ป่วยโรคเรื้อรังรายใหม่ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวนทั้งสิ้น 29,216 คน โดยจำแนกผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ ,ผู้ที่สูบบุหรี่ และ ผู้ที่เคยสูบแต่เลิกแล้ว คิดเป็นร้อยละ 86,11 และ 3 ตามลำดับ

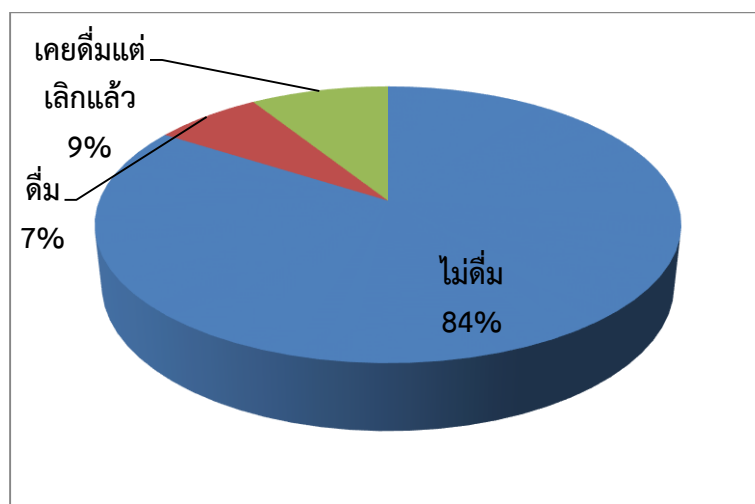

ภาพประกอบการจำแนกประเภทผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ ,ผู้ที่สูบบุหรี่ และ ผู้ที่เคยสูบแต่เลิกแล้ว

รายงานการคัดกรอง การติ่มสุราของผู้มารับบริการใน รพ.สอยดาว
 รายใหม่และผู้ป่วยโรคเรื้อรังรายใหม่ (1 ต.ค.62 – 30 ก.ย.63) ประชากรทั้งสิ้น 29,246 คน

การคัดกรองสุรา ทั้งชายและหญิง	เดือน												รวม
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
ไม่ติ่ม	1,995	1,839	1,378	5,730	3,606	2,804	1,035	1,125	1,257	1,273	1,365	1,169	24,576
ติ่ม	142	147	112	299	215	247	69	89	113	116	138	111	1,798
เคยติ่ม แต่เลิกแล้ว >1 ปี	29	25	15	193	97	98	42	39	42	44	48	30	702
เคยติ่ม แต่เลิกแล้ว < 1 ปี	128	92	114	337	233	202	98	111	122	148	209	151	1,945
ติ่มเป็นบางครั้ง	10	6	8	64	27	29	14	16	11	13	14	13	225

จากตารางจะเห็นได้ว่า มีการคัดกรองการติ่มสุราของผู้มารับบริการใน รพ.สอยดาว
 รายใหม่และผู้ป่วยโรคเรื้อรังรายใหม่ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวนทั้งสิ้น 29,246 คน
 โดยจำแนกผู้ที่ไม่ติ่มสุรา ,ผู้ที่ติ่มสุรา และ ผู้ที่เคยติ่มแต่เลิกแล้ว คิดเป็นร้อยละ 84,7 และ 9ตามลำดับ

ภาพประกอบการจำแนกประเภทผู้ที่ไม่ติ่มสุรา ,ผู้ที่ติ่มสุรา และ ผู้ที่เคยติ่มแต่เลิกแล้ว

รายงานการคัดกรองการติ่มสุรา/สูบบุหรี่ เฉพาะ รายใหม่ และผู้ป่วยโรคเรื้อรังรายใหม่
 ที่มารับบริการใน รพ.สอยดาว ปีงบประมาณ 2563 (1ต.ค.62-30 ก.ย.63) ดังนี้

เดือน	ติ่มสุรา (1,924)		สุรา 15-19 ปี		สูบบุหรี่ (3,152)		บุหรี่ 15-18 ปี	
	รายใหม่	เรื้อรัง			รายใหม่	เรื้อรัง		
			ชาย	หญิง			ชาย	หญิง
ต.ค.	148	4	11	-	226	5	7	
พ.ย.	108	-	4	-	214	4	6	1
ธ.ค.	114	6	7	-	190	5	5	
ม.ค.	256	53	12	-	517	57	12	1
ก.พ.	214	28	7	2	342	20	9	
มี.ค.	246	30	8	-	328	22	9	
เม.ย.	79	4	3	1	151	3	6	1
พ.ค.	101	4	4	-	162	6	6	
มิ.ย.	116	8	3	1	200	5	2	
ก.ค.	127	2	1	-	217	4	4	
ส.ค.	140	12	9	1	250	9	10	1
ก.ย.	120	4	2	-	207	8	10	
รวม	1,769	155	71	5	3,004	148	86	4

จากตารางจะเห็นได้ว่า

1. ผู้รับบริการรายใหม่ที่ติ่มสุรา มีจำนวน 1,769 คน คิดเป็นร้อยละ 91.94/ผู้ป่วยโรคเรื้อรังรายใหม่ ติ่มสุราจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 8.06
2. ผู้รับบริการรายใหม่สูบบุหรี่ จำนวน 3,004 คน คิดเป็นร้อยละ 95.30 /ผู้ป่วยโรคเรื้อรังรายใหม่ ที่สูบบุหรี่จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70
3. ผู้รับบริการที่ติ่มสุราช่วงอายุ 15-19 ปี จำนวน 76 คน เพศชาย 71 คน และเพศหญิง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 94 และ 6 ตามลำดับ
4. ผู้ที่สูบบุหรี่ช่วงอายุ 15-18 ปี จำนวน 90 คน เพศชาย 86 คน และเพศหญิง 4 คน คิดเป็นร้อยละ 95 และ 5 ตามลำดับ

ยอดผู้เข้ารับการบำบัดสุรา และบำบัดบุหรี ปีงบประมาณ 2563 (1ต.ค.62-30 ก.ย.63)

ชนิดของการบำบัด	สุรา (22คน/28ครั้ง)				บุหรี (17คน/30ครั้ง)			
	ประเภทผู้ป่วย			ร้อยละ	ประเภทผู้ป่วย			ร้อยละ
	ทั่วไป	โรคเรื้อรัง	จิตเวช		ทั่วไป	โรคเรื้อรัง	จิตเวช	
หยุดดื่ม-หยุดสูบได้ 3 เดือนหลังบำบัด	6	4	2	54.54	2	5	2	52.94
เลิกไม่ได้/กลับไปเสพซ้ำ	2	2	4	36.36	-	2	3	29.42
อยู่ระหว่างการติดตาม	-	-	2	9.10	-	-	3	17.64

จากตารางจะเห็นได้ว่า

1.มีผู้เข้ารับการบำบัดสุราจำนวน 22 คน ใช้เวลาเฉลี่ยในการเข้ารับบำบัดมากถึง 28 ครั้ง โดยนัดเข้ารับการบำบัดรักษาที่ รพ. และติดตามรายกรณีที่มีความซับซ้อนและยุ่งยากในการบำบัด ผลการบำบัดสุราพบว่าผู้ป่วยสามารถหยุดดื่มได้ 3 เดือนหลังบำบัด คิดเป็นร้อยละ 54.54 ,เลิกไม่ได้/กลับไปเสพซ้ำมากถึงร้อยละ 36.36 เพราะคิดว่าการกลับไปดื่มสุราเพียงแค่นิดเดียวจะไม่ทำให้เกิดผลเสียอะไรมาก บางคนลืมหักษะการปฏิเสธที่เคยเรียนรู้ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมกลับไปดื่มสุราซ้ำได้ง่าย ทั้งนี้ยังคงมียอดผู้รับการบำบัดสุราที่อยู่ในระหว่างการติดตามอีกจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.10

2.มีผู้เข้ารับการบำบัดบุหรีจำนวน 17 คน ใช้เวลาเฉลี่ยในการเข้ารับบำบัดมากถึง 30 ครั้ง โดยนัดเข้ารับการบำบัดรักษาที่ รพ. และติดตามรายกรณีที่มีความซับซ้อนและยุ่งยากในการบำบัด ผลการบำบัดบุหรีพบว่าผู้ป่วยสามารถหยุดสูบได้ 3 เดือนหลังบำบัด คิดเป็นร้อยละ 52.94 ,เลิกไม่ได้/กลับไปเสพซ้ำมากถึงร้อยละ 29.42 โดยเฉพาะผู้ป่วยจิตเวชจะมีการกลับไปสูบซ้ำมากเพราะขาดความตระหนักถึงพิษภัยที่เกิดจากการสูบบุหรี ทั้งนี้ยังคงมีผู้เข้ารับการบำบัดบุหรีที่อยู่ในระหว่างการติดตามอีกจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.64

ปัญหาและแนวทางการแก้ไข

ผู้รับการบำบัดเลิกบุหรีและเลิกสุรา ที่เลิกไม่ได้/กลับไปเสพซ้ำ โดยเฉพาะผู้ป่วยจิตเวชจะมีการกลับไปสูบซ้ำมากเพราะขาดความตระหนักถึงพิษภัยที่เกิดจากการสูบบุหรี/สุรา และ คิดว่าตนเองอายุมากแล้วไม่จำเป็นต้องเลิกสูบ/เลิกดื่ม รวมถึงการบริการช่วยเลิกบุหรีและช่วยเลิกดื่มสุรา ยังขาดการรองรับและให้บริการดูแลไม่ทั่วถึงเมื่อเข้ารับการบำบัดครบโปรแกรมแล้ว

3. งานบริการอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น จำนวน 844 ราย โดยจำแนกได้ดังนี้

ชนิดของงานบริการ	จำนวนคน/จำนวนครั้ง
บริการให้คำปรึกษาทั่วไป	207/215
บริการให้คำปรึกษาในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเครียด	30/45
รับ Consult จากหน่วยงานต่างๆใน รพ.	15/15
ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อการบำบัด	150/450
รับผู้ทำงานบริการสังคมจากชุมชนประเพณีและศาลเยาวชน	8/24
ให้ความรู้เรื่องสุขภาพจิตและยาเสพติดในสถานศึกษา	240/3
ให้ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยจากการสูบบุหรี่ในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง	194/4

5.ด้านวิชาการ

- ร่วมกิจกรรม ตลาดนัดพัฒนาคุณภาพวิชาการงานวิจัยของ รพ.สอยดาว ประจำปี 2563
- ขับเคลื่อนการบำบัดฟื้นฟูผู้ช้ยาเสพติดโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง (CBTx) จ.จันทบุรี และ อ.สอยดาว
- ส่งผลงานการวิจัยเข้าร่วมประกวดในวามวิชาการยาเสพติดครั้งที่ 21 ประจำปี 2563

แผนพัฒนางานยาเสพติด ปี 2564

1. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในเรื่องสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นและเฉพาะทางยาเสพติด
2. อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนารูปแบบการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวในโรงพยาบาลสอยดาวประจำปี 2564
3. ขับเคลื่อนการบำบัดฟื้นฟูผู้ช้ยาเสพติดโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง (CBTx) จ.จันทบุรี และ อ.สอยดาวปี 2564

*****